

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Arkorum 15De Horizon te
KOOLSKAMP**

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	20206
Instelling	Vrije Basisschool - Arkorum 15De Horizon
Directeur	Nadine VANWALLEGHEM
Adres	Kloosterstraat 6 - 8851 KOOLSKAMP
Telefoon	051-74.69.50
Fax	051-74.69.50
E-mail	gvbkoolskamp@scarlet.be
Bestuur van de instelling	ARKORUM vzw
Adres	Zuidstraat 27 - 8800 ROESELARE
Scholengemeenschap	Arkorum
Adres	Zuidstraat 33 - 8800 ROESELARE
CLB	Vrij CLB Roeselare
Adres	Kattenstraat 65 - 8800 ROESELARE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	27-04-2015, 28-04-2015, 30-04-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	30-04-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	27-05-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Philippe DECRUYNAERE
Teamleden	Geert ALLEMAN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Sociale en emotionele begeleiding.....	18
4.2 Evaluatiepraktijk	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool 'De Horizon' in Koolskamp. De school heeft twee vestigingsplaatsen. De administratieve vestigingsplaats telt vier kleutergroepen en zes lagere klassen en situeert zich in het centrum van de Ardooise deelgemeente Koolskamp. Aan de verbindingsweg tussen Ardoois en Roeselare bevindt zich de vestigingsplaats 'De Tassche'. Deze school telt twee kleutergroepen en drie leeftijdsgemengde groepen in de lagere afdeling. Het schoolbestuur besliste om op 1 september 2015 deze vestigingsplaats over te hevelen naar een andere school van de scholengemeenschap Arkorum. In beide vestigingsplaatsen wonen de meeste leerlingen in de (nabije) omgeving van de school waardoor de schoolpopulatie in grote mate de buurtkenmerken weerspiegelt. De school wil in de eerste plaats 'een warm nest' bieden voor alle kinderen. Het schoolteam stelt dan ook alles in het werk om een warm en veilig school- en klasklimaat te creëren voor alle kinderen. De onderlinge respectvolle verstandhouding van de teamleden en hun grote zorg voor het welbevinden van de kinderen zijn krachtige troeven van de schoolwerking. Het team vertoont een grote inzet om goed onderwijs te bieden. Zo goed als alle leerkrachten hebben een ruime onderwijservaring en werken al meerdere jaren in de school.

Op basis van het vooronderzoek van 21 april 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om met de kleuters voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze eveneens de resultaten van het schoolteam om met de leerlingen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen sociale en emotionele begeleiding en evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het erkenningsonderzoek van de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de kleuterafdeling de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie met de kleuters in voldoende mate nastreeft. Voor beide leergebieden plannen alle kleuteronderwijzers hun aanbod op een gevarieerde en evenwichtige wijze. Ze streven ernaar om boeiende en uitdagende thema's uit te werken en meestal bepaalt de interesse van de kinderen mee de invulling van het thema. Binnen elk thema gaan de kleuteronderwijzers bewust op zoek naar activiteiten die nauw aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters. Hierbij hebben ze heel veel aandacht voor de taalontwikkeling van de kleuters. Voor een gerichte uitbreiding van hun woordenschat is nog een duidelijke groeimarge. Alle kleuteronderwijzers zorgen voor een gezellige en aantrekkelijke klasinrichting en verrijken de speelwerkplekken in functie van het thema. Hierdoor krijgen de kleuters ruime kansen om verkennend en ontdekkend te leren. In beide vestigingsplaatsen zijn de ICT-voorzieningen echter weinig up-to-date. De kleuteronderwijzers plannen heel wat observatiemomenten om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. Deze observaties zijn niet altijd even functioneel maar de kleuteronderwijzers nemen de basiszorg voor de kinderen goed op. Samen met het zorgteam bieden ze ook meer gerichte ondersteuning aan. Deze goedbedoelde ondersteuning voor kinderen met een specifieke zorgvraag mist soms doelgerichtheid.

In de lagere afdeling toont het erkenningsonderzoek aan dat het schoolteam met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate bereikt. De onderwijspraktijk bevestigt dit niettegenstaande de outputgegevens van externe toetsen en testen soms tegenvallen. De onderwijzers vertrouwen voor de toepassing van het leerplan vooral op onderwijsleerpakketten. Door deze vrij consequent te gebruiken, verzekeren ze in grote mate de gelijkgerichte aanpak, het evenwicht tussen de verschillende domeinen en de graduele opbouw van het aanbod. De onderwijzers werken intensief aan lezen en spelling en in mindere mate aan leesplezier en functionele spreek-, luister- en schrijftaken. De onderwijzers volgen de prestaties van hun leerlingen goed op door middel van toetsen en observaties. Deze zijn vrij evenwichtig en gebeuren hoofdzakelijk met de evaluatiemiddelen van de onderwijsleerpakketten en met genormeerde toetsen. Samen met de zorgleerkrachten ondersteunen de onderwijzers de kinderen regelmatig in kleine groepen en staan ze in voor een kwaliteitsvolle basiszorg. Voor een planmatige begeleiding van kinderen met een specifieke zorgvraag zijn er nog groeikansen. Ook voor het leergebied wereldoriëntatie volgen de onderwijzers vrij strikt de jaarplanning van het

onderwijsleerpakket. Hierdoor zijn de volledigheid van het aanbod, het evenwicht tussen de verschillende domeinen en de continuïteit tussen de leeftijdsgroepen gegarandeerd. In enkele klassen laat de klasleerkracht echter nog kansen liggen om het domein techniek breed uit te werken. Ook de integratie van ICT-vaardigheden in de lessen wereldoriëntatie heeft nog ontwikkelingsmogelijkheden. Verschillende acties en initiatieven wijzen erop dat alle onderwijzers uitdrukkelijk streven naar werkelijkheidsgericht onderwijs. Opvallend voor beide leergebieden zijn de gevarieerde werk- en groeperingsvormen die de meeste teamleden dikwijls toepassen. Hierdoor krijgen de kinderen veel kansen om met elkaar te communiceren, samen te werken en elkaar te ondersteunen. Dit bevordert het actief leren.

Niettegenstaande een globale visie op evalueren ontbreekt, maakt het onderzoek naar de kwaliteit van de processen in de focus duidelijk dat de school heel wat inspanningen levert om de leerprestaties van de kinderen doelgericht te evalueren. Voor enkele leergebieden fungeert het leerplan nog niet als uitgangspunt waardoor de evaluatie soms te weinig breed is. Voor andere leergebieden daarentegen is de evaluatie een voorbeeld van goede praktijk. Het kwaliteitsonderzoek maakt verder duidelijk dat de sociale en emotionele begeleiding van de kinderen voorbeeldig is. De zorg voor het welbevinden van de kinderen loopt immers als een rode draad doorheen het schoolleven. Bij het hele schoolteam is er uitdrukkelijk aandacht voor een positieve benadering van de leerlingen. Verschillende initiatieven en acties ondersteunen deze ingesteldheid.

De competente en hardwerkende directeur vormt samen met het zorgteam de ruggengraat van het schoolbeleid. Alle teamleden waarderen de directeur zeer sterk voor haar gedrevenheid, deskundigheid en doelgerichte aanpak. Haar menselijke benadering, empathie en ondersteunende begeleiding van individuele leerkrachten is opmerkelijk. De leerkrachten voelen zich heel nauw betrokken bij het schoolbeleid waardoor het team sterk gemotiveerd is om 'samen school te maken'. Dit komt de sfeer en het werkklimaat in deze familiale school zeker ten goede.

De onderwijsinspectie onderzoekt de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) aan de hand van een vragenlijst. Dit onderzoek resulteert in een gunstig advies. Het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat de school de onderzochte reglementering respecteert en correct toepast met uitzondering van de bijdrageregeling. Zowel voor de kleuter- als voor de lagere afdeling formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Zij waardeert de inspanningen die het schoolteam levert om plichtsbewust en met veel enthousiasme zijn maatschappelijke opdracht waar te maken. Zij is ervan overtuigd dat het schoolteam de geformuleerde aanbevelingen in overweging zal nemen om de kwaliteit van het onderwijs in de toekomst verder te optimaliseren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands bij de kleuters in voldoende mate na. De teamleden zorgen voor een evenwichtig, samenhangend en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. Zo goed als alle teamleden creëren een krachtige leeromgeving en de geïntegreerde thematische aanpak is sterk. Ook de positieve en geëngageerde begeleidingsstijl van alle kleuteronderwijzers stimuleert de kinderen in hun taalontwikkeling. De klasorganisatie en de beschikbare ontwikkelingsmaterialen dragen in belangrijke mate bij tot kwaliteitsvol nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie bij de kleuters in voldoende mate na. Alle domeinen komen voldoende geïntegreerd aan bod in de planning, bij de uitwerking van de thema's en tijdens de dagelijks weerkerende activiteiten. Zo goed als alle kleuteronderwijzers creëren een krachtige leeromgeving waarin kleuters voldoende kansen krijgen om de werkelijkheid te ontdekken en te exploreren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum	De kleuteronderwijzers gebruiken verschillende referentiekaders om hun
Onderwijsaanbod	onderwijsaanbod te plannen. Ze hanteren een koepeligen instrument maar
<i>Referentiekader</i>	gebruiken eveneens de leerplannen om de doelgerichtheid van het
<i>Planning</i>	onderwijsleeraanbod te verhogen. Daarnaast beschikken de kleuteronderwijzers
<i>Evenwichtig en volledig</i>	over gegradeerde hoeken- en activiteitenfiches waarin ze de uitbouw van hoeken
<i>Samenhang</i>	en activiteiten koppelen aan ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen.
<i>Brede harmonische vorming</i>	Alle leerkrachten werken met een jaarplan bestaande uit kalendergebonden en
<i>Actief leren</i>	andere thema's. Het thematische aanbod sluit nauw aan bij de leefwereld van de
	kleuters. Geregeld spelen de kleuteronderwijzers in op de groepsdynamiek en
	bepaalt de interesse van de kleuters de uitwerking van een thema. Voor de
	inhoudelijke invulling van de thema's vertrekken de kleuteronderwijzers van een
	brainstorming van mogelijke activiteiten waarbij ze de totale
	persoonlijkheidsontwikkeling van de kleuter en een evenwichtig aanbod
	vooropstellen. Ze hanteren hierbij een zelfontwikkeld document om de
	uitwerking van de thema's vanuit de vier ervaringsituaties inhoudelijk te
	oriënteren.
	De thematische benadering van het onderwijsaanbod zorgt ervoor dat de
	kleuteronderwijzers de doelen voor Nederlands en wereldoriëntatie in
	samenhang met de doelen van andere leergebieden nastreven. Ze slagen er goed
	in om de kleuters op een speelse en ongedwongen manier ruime ontwikkelings-
	en ervaringskansen te laten opdoen.
	Alle teamleden hebben ruim voldoende aandacht voor de taalverwerving en de
	ontwikkeling van de taalvaardigheid. Doorheen de verschillende (dagelijkse)
	activiteiten stimuleren de meeste kleuteronderwijzers de vaardigheid van de

kleuters om talige boodschappen in een communicatieve context te begrijpen en te produceren. Door de thematische woordenschat vast te leggen, gaat voldoende aandacht naar woordenschatontwikkeling. In verschillende klassen is deze streefwoordenschat echter vrij eenzijdig en nog weinig afgestemd op een diversiteit aan woordsoorten.

Voor het domein lezen is er een aantrekkelijk en voldoende actueel boekenaanbod. In de meeste klassen is er aandacht voor ontluikende geletterdheid. De kleuters krijgen voldoende kansen om vormen van schriftelijke communicatie spelenderwijs te verkennen.

Alle kleuteronderwijzers creëren tijdens begeleide activiteiten kansen om de luisterhouding van de kleuters te ontplooien. De inrichting van hoeken waar expliciete aandacht gaat naar het stimuleren van de luistervaardigheid is in verschillende klassen echter nog niet sterk uitgebouwd.

In de uitwerking van de thema's is er voldoende evenwicht tussen de verschillende domeinen van het leergebied wereldoriëntatie.

De sociale opvoeding viseert de ontwikkelingsdoelen van mens en maatschappij.

Voor de ontwikkeling van de tijdsbegrippen en –beleving zijn er meerdere schoolafspraken. Kalenders en doelgerichte activiteiten zetten de kleuters aan om gebeurtenissen chronologisch te ordenen en greep te krijgen op tijdsaspecten. De ontwikkelingsdoelen van het domein ruimte streven de kleuteronderwijzers hoofdzakelijk informeel na.

Uit de klasobservaties blijkt dat kleuters kansen krijgen tot waarnemen, exploreren en experimenteren in allerlei realistische situaties. Ze kunnen daarbij al handelend begrippen ervaren, zowel tijdens het begeleid aanbod als in de speelleerhoeken. Het levensecht en werkelijkheidsgericht karakter van het aanbod blijkt verder uit de culturele of andere leeruitstappen in de nabijheid van de school.

De kleuteronderwijzers maken voldoende afspraken over de inhoudelijke invulling van de gemeenschappelijke thema's. Daarnaast dragen de kleinschaligheid van beide vestigingsplaatsen en het veelvuldig informeel overleg tussen de kleuteronderwijzers ertoe bij dat zij intuïtief de verticale samenhang in het onderwijsaanbod bewaken en hiaten en overlappingsen vermijden.

Kleuters krijgen geregeld opdrachten of probleemstellingen waarbij de kleuteronderwijzers hen aanmoedigen om zelfstandig oplossingen te zoeken.

Eenvoudige stappenplannen bij de jongste kleuters bevorderen de gewoontevorming. Naarmate kleuters ouder worden, krijgen ze een meer actieve rol in de keuzebepaling. Met de introductie van het keuzebord leren ze immers kiezen en beslissingen nemen.

Zo goed als alle kleuteronderwijzers zorgen voor een krachtige en rijke leeromgeving waar de kleuters de kans krijgen om binnen de talige of wereldoriënterende activiteiten te experimenteren, te leren van elkaar, oplossingen te zoeken, creatief te zijn...

Curriculum
Onderwijsorganisatie

Onderwijstijd
Klasmanagement

De kleuteronderwijzers gaan zorgvuldig om met de onderwijstijd. Het schoolleven en de klaswerking verlopen ordelijk en gestructureerd.

Alle kleuteronderwijzers hebben een rijke ondervinding en creëren een rustig en veilig klasklimaat waarin kleuters zich spontaan uiten en wereldoriënterende ervaringen kunnen opdoen. De meeste kleuteronderwijzers begeleiden zowel hun groep als de individuele kleuter op een deskundige en hartelijke wijze.

Uit de klasobservaties blijkt dat de meeste teamleden een begeleidingsstijl hanteren die erop gericht is de ontwikkeling van de kleuters te stimuleren.

Begeleid werken en zelfstandig spel in verschillende hoeken behoren tot de

dagelijkse klaspraktijk. In verschillende klassen is daarbij aandacht voor het leren kiezen en stimuleren de kleuteronderwijzers doelbewust de zelfsturing.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

In alle klassen zijn aangepaste ontwikkelingsmaterialen aanwezig om de kleuters voldoende ervaringskansen te bieden en de leerplanrealisatie mogelijk te maken. De meeste lokalen hebben structuur waardoor ze een uitnodigende en uitdagende leeromgeving onderbouwen. In alle groepen verrijken de kleuteronderwijzers de speelleerhoeken met bijkomend materiaal dat afgestemd is op het actuele thema.

Alle kleuteronderwijzers hebben aandacht voor de inrichting van een lees- of boekenhoek. Het boekenaanbod is meestal vrij gevarieerd en zowel afgestemd op de leeftijd van de kinderen als het actuele thema. De inrichting van de boekenhoek en de presentatie van de boeken is in een aantal klassen weinig functioneel. In alle klassen breiden de kleuteronderwijzers het boekenaanbod uit met ontleend materiaal uit de bibliotheek.

In beide vestigingen zijn de ICT-voorzieningen weinig up-to-date. Enkele kleuteronderwijzers integreren wel de beschikbare ICT-mogelijkheden in het speelleeraanbod.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Alle kleuteronderwijzers streven ernaar om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de ontwikkeling van de individuele kleuter. Ze evalueren en volgen de ontwikkeling van de kleuters op aan de hand van gerichte en occasionele observaties. Niet alle observaties zijn even functioneel of noodzakelijk om tot een volledige beeldvorming te komen.

Het team van de kleuterafdeling ontwikkelde een eigen kindvolgsysteem gebaseerd op het koepelspecifieke instrument dat elke kleuteronderwijzer als referentiekader aanwendt. Meerdere taalontwikkelingsaspecten zijn erin opgenomen. Ook wereldoriënterende vaardigheden komen er in voor. De verkregen informatie van de verschillende observaties hanteren de kleuteronderwijzers om het kindvolgsysteem drie keer per schooljaar in te vullen. Daarnaast maakt het team van de kleuterafdeling ook gebruik van genormeerde testen om aspecten van de taalontwikkeling van de kleuters op te volgen en de schoolrijpheid te bepalen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuteronderwijzers kennen hun kleuters goed en kunnen zich een vrij globaal beeld van de beginsituatie van de kleuters vormen. De frequente (informele) contacten tussen teamleden, de overgangsgesprekken op het einde van het schooljaar, de observatiegegevens en de informatie uit het volgsysteem dragen hiertoe bij.

De kleuteronderwijzers zijn intens begaan met de kinderen. Elke klasleerkracht neemt plichtsbewust de preventieve basiszorg op zich. Waar nodig voorziet een zorgleerkracht in verhoogde zorg of ondersteuning in de klas. Dit gebeurt na informeel overleg met de klasleerkracht of na de formulering van een concrete hulpvraag.

Het zorgteam neemt de vragen van de kleuteronderwijzers ernstig en zoekt steeds in overleg naar doeltreffende ondersteuning voor ontwikkelingsvertraagde kleuters.

Er zijn goed georganiseerde formele overlegmomenten. Momenteel resulteren deze echter nog niet in de uitbouw van handelingsgerichte trajecten en interventies. Een planmatige en systematische begeleiding van kleuters met een specifieke zorgvraag heeft nog groeikansen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Alle teamleden getuigen van inzet, enthousiasme en engagement en zijn bereid zich te professionaliseren. De directeur speelt hierbij een cruciale rol.

Ze stimuleert heel actief dat de leerkrachten nascholingen volgen en begeleidt

verschillende teamleden vanuit haar eigen rijke onderwijservaring als kleuteronderwijzer.

Onder haar impuls doet het schoolteam eveneens waardevolle inspanningen om de aanwezige interne expertise te benutten. De aandacht voor het hospiteren als middel om de interne deskundigheid te vergroten, groeit.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands met de leerlingen in voldoende mate. Doordat alle onderwijzers de onderwijsleerpakketten vrij consequent gebruiken, is een graduele opbouw en verticale samenhang duidelijk herkenbaar. Alle onderwijzers zorgen voor een brede invulling van het onderwijsaanbod met aandacht voor alle domeinen. De begeleiding van de leerlingen is vooral qua basiszorg goed uitgebouwd.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Het schoolteam baseert zich voornamelijk op onderwijsleerpakketten om gradatie en continuïteit in het onderwijsleeraanbod te garanderen. Door vrij consequent het onderwijsleerpakket te gebruiken, verzekeren de onderwijzers in aanzienlijke mate de volledigheid van het aanbod. Deze werkwijze biedt ook voldoende garanties voor evenwicht tussen de verschillende domeinen en voor verticale samenhang over de groepen heen.

Enkele teamleden voorzien in aanvullende leerstof om beperkte hiaten in het aanbod van het onderwijsleerpakket op te vullen.

Voor het eerste leerjaar is er een pakket dat focust op het aanvankelijk leesonderwijs.

Sommige outputgegevens zoals de resultaten van de externe toetsen van de onderwijsschool en het leerlingvolgsysteem leveren geen afdoend bewijs dat de leerlingen de getoetste eindtermen bereiken. Toch zijn er voldoende garanties dat de school haar maatschappelijke opdracht voor dit leergebied wel degelijk vervult.

Voor de leerkrachten van de onderbouw focussen uitgesproken op het domein 'lezen' en ondernemen heel wat leestechische initiatieven. De vorderingen van de kinderen zijn echter niet in verhouding met de tijdsinvestering. Acties gericht op leesplezier en boekenpromotie zijn nog onvoldoende krachtig uitgewerkt. Het boekenaanbod voldoet, hoewel sommige klasbibliotheken weinig uitnodigend zijn.

Luisteren en spreken krijgen een meer impliciete plaats in het aanbod. De onderwijzers menen dat ze de leerlingen veelvuldig kansen bieden tot luisteren en spreken tijdens meer (inter)actieve momenten, onder meer tijdens de lessen wereldoriëntatie. De mate waarin ze hierbij aandacht schenken aan een doelgerichte benadering van de (leerplan)doelen is leerkrachtafhankelijk. Ook hebben de onderwijzers nog niet de gewoonte om systematisch het leerplan te gebruiken als ze wijzigingen in het aanbod en proces doorvoeren.

Het aanbod spelling is doorgaans gebaseerd op de onderwijsleermethode maar niettemin is in enkele klassen een uitgesproken aandacht voor deze taalcompetentie duidelijk merkbaar.

De bredere invulling van taalbeschouwing en interculturele gerichtheid heeft in een aantal groepen nog groeikansen.

De aandacht voor creatief schrijven is wisselend. Niet alle onderwijzers dagen hun leerlingen uit tot functioneel en creatief schrijven van verschillende tekstsoorten vanuit motiverende contexten.

Taalstrategieën komen weinig uitdrukkelijk in het didactisch proces naar voor.

Luister-, spreek-, lees- en schrijfstrategieën verdienen meer aandacht om tijdens taaltaken houvast te bieden aan de leerlingen.

Alle onderwijzers hebben oog voor de handschriftontwikkeling.
De leerkrachten steunen op de aanwijzingen en methodieken uit het onderwijsleerpakket om in een brede harmonische ontwikkeling te voorzien.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De onderwijzers voorzien in voldoende onderwijstijd voor Nederlands. Ze gebruiken die efficiënt.
Alle teamleden organiseren gevarieerde werk- en groeperingsvormen waarbij leerlingen interactief communiceren, samenwerken en elkaar ondersteunen.
De onderwijzers bewaken tijdens de interactie met de kinderen de aanwezigheid van voldoende taalruimte. Ze geven hen voldoende kansen tot hertalen, zichzelf te verbeteren en hun werkwijze te verhelderen.
Voor lezen is er op schoolniveau speciale aandacht waardoor kinderen heel wat oefenkansen krijgen in verschillende groeperings- en werkvormen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het schoolteam beschikt over de nodige leermiddelen en didactische materialen om de onderwijsdoelstellingen te realiseren.
Meerdere klasbibliotheken zijn aan uitbreiding en vernieuwing toe. Het boekenaanbod is beperkt maar ontleende boekenpakketten zorgen voor de nodige aanvulling. Ook de aantrekkelijkheid van de boekenhoek heeft in meerdere klassen nog duidelijke groeikansen.
Het doelgerichte gebruik van referentiekaders, algoritmes en heuristieken aan de klaswanden is leerkrachtafhankelijk. Tijdens de geobserveerde lessen maakten de onderwijzers weinig functioneel gebruik van deze ondersteunende hulpmiddelen.
De computer schakelen de onderwijzers hoofdzakelijk in om te differentiëren of om leerstof in te oefenen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers evalueren de leerlingen voornamelijk op basis van de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Afhankelijk van de inhoudelijke aanpassingen en aanvullingen door de onderwijzers krijgen zelfgemaakte toetsen al dan niet een plaats in de evaluatie. De aandacht gaat bij de meeste onderwijzers vooral uit naar de (frequente) evaluatie van lezen, spelling en taalbeschouwing.
Hoewel enkele onderwijzers voor de domeinen spreken, luisteren en schrijven pogingen doen om doelgericht te evalueren, mist de evaluatie van deze creatieve en communicatieve vaardigheden aan validiteit doordat schoolafspraken over de beoordelingscriteria ontbreken en doordat ze deze aandachtspunten niet vooraf met de leerlingen bespreken.
De leerlingen van het eerste leerjaar leggen een genormeerde aanvangstest af om hun beginsituatie te meten. Elke klas neemt halfjaarlijks deel aan de testen van het leerlingvolgsysteem voor lezen en spelling. De onderwijzers van de onderbouw evalueren ook geregeld de vorderingen die de leerlingen maken voor technisch lezen.
De afname van (genormeerde) toetsen levert heel wat objectieve informatie over de vorderingen van de leerlingen én over de effecten van het onderwijs. De analyse van deze toetsen draagt nog niet ten volle bij tot de structurele organisatie van de leerbegeleiding door de klasleerkrachten en de zorgleerkrachten. De foutenanalyses van het leerlingvolgsysteem wenden de leerkrachten van de lagere afdeling zelden aan om de knelpunten tot op vraagniveau na te gaan en bij te sturen.
Ook de informatie uit de resultaten van de koepeleigen proeven (van het leergebied Nederlands) analyseert en bespreekt het team van de lagere afdeling nog te weinig grondig met de bedoeling de eigen onderwijskwaliteit te verbeteren.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Bij aanvang van het schooljaar bieden overgangsgesprekken de klasleerkrachten zicht op de beginsituatie van hun leerlingen.

Alle onderwijzers nemen hun verantwoordelijkheid inzake eerstelijnszorg waardoor alle leerlingen genieten van een goede basiszorg. Om tegemoet te komen aan de noden van vooral de zwakkere leerlingen maken de onderwijzers gebruik van de differentiatiemogelijkheden uit het onderwijsleerpakket. Daarnaast zijn er in de meeste klassen verschillende differentiatievormen herkenbaar, zoals verlengde instructie, hoeken- of contractwerk en reduceren of uitbreiden van de hoeveelheid leerstof.

Voor de leerlingen met specifieke noden kunnen de klasleerkrachten rekenen op ondersteuning van de zorgleerkrachten. Deze ondersteuning gebeurt op een flexibele klasgeïntegreerde wijze. Ze verloopt vooral vraaggestuurd en vaak in het kader van de lees- en spellingbegeleiding.

Informeel en formeel zorgoverleg en periodieke momenten van multidisciplinair overleg zijn richtinggevend voor de organisatie van de ondersteuning van deze leerlingen.

Het schoolteam organiseert ook wekelijks tutorlezen voor een aantal groepen. De leerlingen van de oudste groepen nemen peter- en meterschap op over de andere leerlingen. Deze werkvorm stimuleert niet alleen het leesgedrag, maar heeft ook een positief effect op het verantwoordelijkheidsgevoel en de sociale omgang tussen de leerlingen.

De consequente opvolging van de resultaten voor technisch lezen resulteert nog zelden in een specifieke remediëringsmethodiek. De leesbegeleiding focust nog te weinig op een efficiënte leesinstructie om voldoende opbrengstgericht te werken. Dit is nodig om kinderen met leesuitval een aanvaardbaar leesniveau te laten behalen. Vaak betrekken het zorgteam en de klasleerkrachten de ouders zodat de leerlingen zich ook thuis verder in het lezen moeten bekwamen. Een groot aantal kinderen krijgt ook ondersteuning van externe zorgverleners. Het schoolteam ontwikkelt waardevolle initiatieven die een vlotte doorstroming van het kleuter- naar het lager onderwijs bevorderen. Deze activiteiten werken niet alleen drempelverlagend. Ze zijn stilaan ook gericht op het realiseren van verticale samenhang in het leeraanbod en het bevorderen van de continuïteit in het pedagogisch-didactisch handelen van de betrokken leerkrachten.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. De leerkrachten realiseren een evenwichtig en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen op een geïntegreerde wijze aandacht krijgen. Ze slagen er in om een leeromgeving te creëren waarin (inter)actief en coöperatief leren een plaats krijgen bij het ontdekken van de eigen leef- en belevingswereld.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Alle onderwijzers hanteren een onderwijsleerpakket in tijdschriftvorm met thematische en domeinspecifieke leerinhouden. Op basis van het leerplan gaan ze na elk thema de volledigheid van het onderwijsaanbod na. Door systematisch op te lijsten aan welke doelen ze werken, sporen de onderwijzers vrij doelgericht mogelijke hiaten op. Indien nodig voorzien ze in aanvullende thema's of activiteiten.

Alle onderwijzers stemmen hun jaarplanning grotendeels af op het aanbod van het onderwijsleerpakket.

Ze slagen erin om op klasniveau een evenwichtig en volledig aanbod voor de verschillende domeinen te realiseren. Analyse van de planningsdocumenten en het leerlingenwerk toont aan dat het aanbod voor alle domeinen voldoende

garantie biedt voor de realisatie van de eindtermen. Sommige onderwijzers laten echter nog kansen liggen om het domein techniek breed uit te werken en systematisch de ontwikkeling van de onderzoeksvaardigheden bij de leerlingen te stimuleren. In enkele klassen daarentegen blijkt uit het leerlingenwerk dat opdrachten er af en toe uitdrukkelijk op gericht zijn de creativiteit en de onderzoeks- en denkvaardigheid van de leerlingen te stimuleren.

De meeste onderwijzers besteden aandacht aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren. Ze beogen ook uitdrukkelijk om binnen het leergebied wereldoriëntatie aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen sociale vaardigheden te werken.

De verticale samenhang is in voldoende mate gegarandeerd door het gebruik van leerplandoelstellingen en het onderwijsleerpakket. Ook het 'werobord' biedt hier een waardevolle ondersteuning en zorgt voor transparantie naar het schoolteam, de kinderen en de ouders.

Leeruitstappen en de aandacht voor milieu- en gezondheidseducatie dragen in grote mate bij tot de brede harmonische vorming. Een aantal initiatieven illustreert dat het schoolteam werkelijkheidsgericht onderwijs nastreeft. Zo zijn er onder andere de themagebonden uitstappen of meerdaagse extra-murosactiviteiten en de samenwerking met (lokale) externen. Hierbij streven de leerkrachten naast cognitieve ook relationele en attitudinale doelen na. Ook de onmiddellijke omgeving van de school en de gemeente verkennen de leerlingen vrij regelmatig.

Actualiteit gebruiken als aangrijpingspunt om de eindtermen voor wereldoriëntatie te bereiken, is sterk leerjaar- en leerkrachtafhankelijk. Sommige onderwijzers slagen erin om dit aspect te integreren in hun lessen. Bij anderen blijft het nog eerder een losstaand gegeven.

Actief leren krijgt in de meeste klassen een sterke invulling. Interactieve en coöperatieve werkvormen komen in vrijwel alle groepen frequent aan bod en zijn meestal een garantie voor een verhoogde betrokkenheid of sterkere leeractiviteit van de leerlingen.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De onderwijzers roosteren voldoende tijd in om de doelen van wereldoriëntatie te realiseren.

In hun klasmanagement weten de meeste onderwijzers een krachtige leeromgeving voor wereldoriëntatie te creëren. Ze activeren de voorkennis van leerlingen en bieden kansen tot waarnemen, experimenteren en onderzoeken. Met betekenisvolle opdrachten of proefjes stimuleren ze het zelfontdekkend en onderzoekend leren en verhogen ze de betrokkenheid van de leerlingen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Het behandelde thema is in de meeste groepen zichtbaar aanwezig. In enkele klassen ontbreken echter de noodzakelijke tijds- en ruimtekaders in het klasbeeld. Bovendien wendt een aantal onderwijzers deze kaders weinig functioneel en dynamisch aan. In verschillende klassen krijgt de actualiteit een plaats in de klas, maar soms ontbreekt de koppeling van actuele gebeurtenissen aan de tijds- en ruimtekaders.

In beide vestigingsplaatsen belemmert de beperkte en verouderde ICT-infrastructuur het opzoekwerk in de klas. Slechts sporadisch gebruiken de onderwijzers de computerklas om dit euvel te verhelpen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem

De evaluatie voor wereldoriëntatie is in de eerste plaats gericht op de rapportering. De onderwijzers bieden zowel methodegebonden als zelfontworpen toetsen aan om de vorderingen van elke leerling na te gaan. In tegenstelling tot de keuze van het onderwijsaanbod, is de verwijzing naar leerplandoelen hier minder expliciet aanwezig. De evaluatie van inzichten,

<i>Gericht op bijsturing</i>	vaardigheden en attitudes krijgt in mindere mate aandacht. Op schoolniveau zijn nochtans al enkele waardevolle initiatieven van gevarieerde en brede evaluatievormen aanwezig. De evolutie die een leerling voor dit leergebied doormaakt, is niet opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Bijsturingen van het onderwijsleerproces op basis van de analyse van toetsresultaten of evaluaties komen heel zelden voor.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Alle onderwijzers zorgen voor een veilig klasklimaat en hebben oog voor het welbevinden van kinderen als basisvoorwaarde voor ontwikkeling. Ze stimuleren respect en wederzijds begrip. Het team van de lagere afdeling brengt de beginsituatie van de leerlingen voor wereldoriëntatie nog niet in kaart. De onderwijzers vertrouwen erop dat de leerlingen de (leerplan)doelen van de voorgaande leerjaren bereikt hebben. In het leerlingvolgsysteem is geen informatie over de talenten, de interesses of de vorderingen van de leerlingen die specifiek naar het leergebied verwijzen. Differentiëren naar interesse, werkvormen of doelen is nog minder gebruikelijk bij de aanpak van dit leergebied. Af en toe bieden de onderwijzers wel ondersteuning bij bepaalde opdrachten of zorgen ze ervoor dat leerlingen elkaar tijdens groeps- of partnerwerk kunnen helpen. Overwegend bij de oudere leerlingengroepen krijgen de leerlingen ook waardevolle tips mee op het vlak van leren studeren.
Inbreuk(en) op regelgeving	De school rekent een verplichte bijdrage aan voor tijdschriften die als noodzakelijk beschouwd worden voor het bereiken van de eindtermen wereldoriëntatie. De school moet de regelgeving voor de bijdrageregeling correct toepassen zoals aangegeven in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, art.27 gewijzigd bij decreet van 6 juli 2007.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Binnen de scholengemeenschap Arkorum is de organisatie van het welzijnsbeleid voorbeeldig. De structuur van de preventiedienst is doorzichtig en hiërarchisch heel functioneel opgebouwd. De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert en laat uitvoeren. Hierdoor kent ze de mogelijke tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen of probleemsituaties in de onderwijsomgeving.

De instelling geeft in voldoende mate gevolg aan de opmerkingen in de analyses van deskundigen. De knelpunten qua bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne die de inspectie vaststelt, zijn meestal gekend en opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen. De interne dienst kan aan de hand van verschillende gedetailleerde (meerjaren)plannen aantonen dat de school voldoende proactief en preventief handelt, waarbij ook toekomstgericht financiële middelen worden verzameld.

De onderwijsinspectie stelde tijdens de doorlichting een aantal inbreuken vast inzake de bewoonbaarheid en veiligheid. Een leslokaal in de Kloosterstraat voldoet tijdelijk niet aan de voorwaarden inzake de minimum beschikbare vloeroppervlakte per leerling en/of aan de minimale comfortvoorwaarden zoals stromend water. Op diezelfde vestigingsplaats is er onvoldoende overdekte speelplaats beschikbaar en zijn niet alle gevaarlijke zones en trappen voldoende beveiligd. Op de vestiging in de Krommestraat zorgt een rooster op de speelplaats voor risico op valgevaar. In beide vestigingsplaatsen zijn niet alle ICT-snoeren voldoende veilig verankerd. De bestelformulieren worden niet mee ondertekend door de preventieadviseur. De procedure inzake de bestelformulieren bevindt zich in de fase van implementatie. Hetzelfde geldt voor de indienststellingsverslagen voor elk toestel.

De onderwijsinspectie stelt tijdens de doorlichting vast dat op één vestigingsplaats niet alle producten met gevaarlijke eigenschappen zijn voorzien van de voorgeschreven etikettering. In de Kloosterstraat voldoen de sanitaire installaties tijdelijk niet in aantal. In de Krommestraat zijn de inrichting en het onderhoud van de toiletten een voorbeeld van goede praktijk. De inrichting van het verzorgingslokaal berust niet op advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en het comité.

De onderwijsinspectie stelde tijdens de doorlichting een aantal inbreuken vast inzake de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Enkele bemerkingen kregen waar mogelijk onmiddellijke opvolging en werden op het ogenblik van de doorlichting al opgelost of de opvolging ervan was expliciet gepland. Het beleid spant zich in om de tekorten op te sporen en weg te werken. De onderwijsinspectie houdt op deze school in sterke mate rekening met de contextuele situatie, de geplande bouwwerken en de voorbeeldige aanpak van het beleid. Dit leidt ertoe dat de negatief beoordeelde onderzoeksvragen worden gedelibereerd. Bovendien leveren die items geen acuut gevaar voor leerlingen en personeelsleden. De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleid om de noodzakelijk weg te werken opmerkingen oordeelkundig op te volgen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	neen
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

- Doelgerichtheid** Het schoolteam legde voor dit proces al een hele weg af. Het verwijst in zijn pedagogisch project en op zijn website naar het belang dat het hecht aan sociale en emotionele aspecten in de ontwikkeling van kinderen. Tijdens een voorbije cyclus van het Gelijkeonderwijskansenbeleid (GOK-beleid) investeerde het doelgericht en op een planmatige wijze in het thema sociale en emotionele begeleiding. Het schoolteam continueert dit thema in zijn huidige zorgvisie vanuit de overtuiging dat het welbevinden en de betrokkenheid van het kind de basis vormen voor ontwikkeling en leren.
- Ondersteuning** Verschillende initiatieven wijzen op de bijzondere aandacht die het schoolteam heeft voor een degelijke ondersteuning van de sociale en emotionele begeleiding. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de periodieke screenings rond welbevinden en betrokkenheid, het doorgedreven gebruik van een model om de interacties tussen de kinderen te typeren en de zorgende nabijheid van alle leerkrachten. Daarnaast hebben alle leerkrachten expliciet oog voor het welbevinden van de kinderen en reageren ze intuïtief en alert op signalen die mogelijk wijzen op problemen. Het creëren van een aangenaam school- en klasklimaat ziet het team als de basis van de school- en klaswerking.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam ervaart dat de genomen initiatieven het samen leren en leven van de leerlingen gunstig beïnvloeden. De perceptie bij de teamleden is dat ze er in slagen om leerlingen met sociale en emotionele problemen beter te begeleiden. Door de huidige aanpak is het schoolteam in staat om 'een warm nest' te creëren voor alle kinderen. Ook blijkt uit de tevredenheidsenquêtes van zowel de leerlingen als hun ouders een zekere tevredenheid over de genomen initiatieven waardoor de betrokken partners deze als doeltreffend beschouwen.
- Ontwikkeling** Het schoolteam vertoont een sterke ontwikkelingsdynamiek om nog beter in te spelen op sociale en emotionele begeleiding. Binnen de schoolwerking vertaalt zich dit onder meer in de oprichting van specifieke werkgroepen en de bereidheid zich te professionaliseren binnen deze problematiek.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Hoewel de evaluatiepraktijk van het schoolteam nog niet stoelt op een transparante en globale visie, verloopt in beide afdelingen de evaluatie voor de meeste leergebieden vrij doelgericht. Het schoolteam maakte hierover voldoende praktijkgerichte afspraken. Zo is het voor iedereen voldoende duidelijk welke genormeerde toetsen, methodegebonden toetsen en (eind)toetsen de school hanteert. Een doeltreffende aanpak van de evaluatiepraktijk waarbij het leerplan als uitgangspunt fungeert, heeft voor bepaalde leergebieden duidelijk nog groeikansen. Zo is het niet altijd duidelijk hoe de leerling voor wereldoriëntatie vordert in zijn eigen ontwikkeling rond kennis, vaardigheden en attitudes. Ook de doelgerichtheid van de vele observaties die de kleuteronderwijzers

uitvoeren, is niet helder.

Ondersteuning De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling krijgt vorm en inhoud door veelvuldige losse en gerichte observaties bij activiteiten, door screenings en genormeerde testen. Deze evaluatiegegevens vormen de basis om de kleuters in hun ontwikkelingsproces te ondersteunen.

In de lagere afdeling gebruiken de klasleerkrachten hoofdzakelijk de toetsen van de onderwijsleerpakketten maar stellen ook zelf toetsen samen of passen ze aan. Systematische aandacht voor de afstemming van de evaluaties op de leerplandoelen is beperkt.

Indien nodig voorzien de onderwijzers in gedifferentieerde evaluaties voor leerlingen met individuele trajecten. De klasleerkrachten analyseren en bespreken de toetsen met het zorgteam om individuele of groepen leerlingen gericht te kunnen ondersteunen.

Een aantal genormeerde evaluaties dragen ook bij tot begeleiding van leerlingen maar dit gebeurt nog niet steeds voldoende handelingsgericht.

Doeltreffendheid De leerlingenevaluatie is onderwerp van overleg en leidt tot hulpverlening. In die zin is de evaluatiepraktijk doeltreffend. Ook voor de leergebieden met een onderwijsleerpakket kan de evaluatie als doeltreffend bestempeld worden. De klasleerkrachten beschouwen deze terecht als valide en betrouwbaar.

Niettemin heeft het schoolteam nog niet de gewoonte de validiteit van haar evaluatiepraktijk in vraag te stellen. In de kleuterafdeling zijn de vele observaties niet altijd even doelgericht. In de lagere afdeling evalueren de meeste klasleerkrachten verschillende leerstofonderdelen hoofdzakelijk in functie van rapportering. Evaluatie gebeurt nog in beperkte mate om het onderwijsaanbod bij te sturen.

Het schoolteam heeft nog weinig zicht op de sterktes en zwaktes van de totale evaluatiepraktijk.

Ontwikkeling Het schoolteam investeerde de voorbije jaren niet systematisch in de ontwikkeling van zijn evaluatiepraktijk. Enkele persoonlijke initiatieven niet meegerekend, had het slechts beperkt expliciete aandacht om de eigen expertise inzake evalueren te verhogen.

De directeur is er zich van bewust dat ze nog werk voor de boeg heeft om de evaluatiepraktijk te versterken. De genomen initiatieven, onder meer voor de leergebieden lichamelijke opvoeding en muzische vorming, kunnen een goede basis vormen om een duidelijke visie uit te werken en deze te verankeren in het schoolwerkplan.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Na de snel opvolgende directiewissels uit het verleden geeft de huidige directeur de laatste jaren vorm aan een stabiel leiderschap. Samen met de toegewijde zorgleerkrachten vormt zij de ruggengraat van het schoolbeleid. De gedreven en competente directeur voert een doelgericht en efficiënt beleid. Ze heeft een duidelijk zicht op de weg die ze wil afleggen met haar team en biedt daarvoor voldoende ondersteuning en sturing. Unaniem getuigen de teamleden dat ze zich gesteund en gewaardeerd voelen door de directeur. Hierdoor kan ze rekenen op heel veel begrip, medewerking en inzet. De directeur gaat zorgzaam en respectvol om met de kinderen, het personeel en de ouders. Haar menselijke aanpak en motiverende leiderschapsstijl dragen ongetwijfeld bij tot het uitgesproken positief pedagogisch klimaat in de school.
- Visieontwikkeling** De schoolvisie geeft duidelijk aan dat kinderen in de eerste plaats graag naar school moeten komen. Voor het hele schoolteam staat welbevinden hoog in het vaandel, vandaar de visie om een 'warm nest' te creëren voor alle kinderen. De directeur slaagde er ook in om samen met haar team de school een duidelijke plaats te geven in het lokale onderwijslandschap en in de buurt. Sinds haar aanstelling slaagt de directeur er in om haar schoolvisie om te zetten in operationele doelen. Ze geeft gestalte aan het pedagogisch project dat oproept om een warme en open school te zijn waar iedereen zich thuis voelt. Naast het pedagogisch project beschikt het schoolteam ook over een schoolontwikkelingsplan waarin het prioriteitenplan en de nascholingen zijn opgenomen. Het schoolwerkplan is hierbij richtinggevend.
- Besluitvorming** De kleinschaligheid van beide vestigingsplaatsen bevordert in sterke mate het veelvuldig (formeel en informeel) overleg tussen teamleden en draagt ertoe bij dat de meeste leerkrachten nauw betrokken zijn bij elkaars werk. Daarnaast streeft de directeur uitdrukkelijk naar een open communicatie en democratische besluitvorming. Tijdens de informele overlegmomenten, studiedagen en personeelsvergaderingen is er ruimte voor inhoudelijke inbreng van de teamleden en creëert de directeur een draagvlak voor organisatorische en pedagogisch-didactische beslissingen. Veel van deze beslissingen verankert het schoolteam formeel in transparante schoolafspraken. Formeel en structureel overleg garanderen ook een degelijk zorgoverleg. De leerlingen krijgen inspraak via de leerlingenraad.
- Kwaliteitszorg** Door de afname van genormeerde testen en externe toetsen neemt het schoolteam voldoende initiatieven om zicht te krijgen op de onderwijskwaliteit. Daarnaast voert het een aantal tevredenheidsonderzoeken uit. Op die manier brengt het de outputgegevens in kaart. Het schoolteam registreert de beschikbare resultaten en interpreteert ze vrij globaal. Met uitzondering van een waardevolle praktische bijsturing voor het domein 'meten' geven deze resultaten slechts in beperkte mate aanleiding tot een systematische analyse en bijstellingen op klas- en schoolniveau. Het schoolteam vertoont een uitgesproken positieve ontwikkelingsdynamiek en is bereid om de eigen werking in toenemende mate in vraag te stellen.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar

doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt.

De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle betrokken teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

**Inbreuken op de
regelgeving**

De school rekent een verplichte bijdrage aan voor tijdschriften die als noodzakelijk beschouwd worden voor het bereiken van de eindtermen. De school moet de regelgeving voor de bijdrageregeling correct toepassen zoals aangegeven in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, art.27 gewijzigd bij decreet van 6 juli 2007.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In beide afdelingen leveren de leerkrachten degelijke inspanningen om in een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod te voorzien voor Nederlands en wereldoriëntatie.
- In de kleuterafdeling is de thematische werking doordacht en gericht op een geïntegreerd onderwijsaanbod dat nauw aansluit bij de leefwereld van de kinderen.
- De onderwijzers van de lagere afdeling hanteren werk- en groeperingsvormen die activiteit en zelfstandigheid bevorderen waardoor actief en onderzoekend leren heel wat kansen krijgen.
- De leerkrachten leveren in beide afdelingen inspanningen om een kwaliteitsvolle basiszorg aan te bieden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam zorgt voor een stimulerend pedagogisch klimaat dat bijdraagt tot het welbevinden van de leerlingen.
- De teamleden zetten zich sterk en collegiaal in voor verschillende initiatieven die de sociale en emotionele begeleiding ondersteunen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Op een menselijke en motiverende manier voert de directeur een doelgericht en efficiënt beleid waarbij ze de leerkrachten effectief ondersteunt.
- De goede samenwerking tussen de directeur en het zorgteam is een onmiskenbare meerwaarde voor het schoolbeleid.
- Het beleidsteam hanteert een open democratische leiderschapsstijl en een participatieve besluitvorming.
- Alle teamleden tonen een gezamenlijke betrokkenheid en grote inzet om de schoolwerking verder uit te bouwen en zo samen school te maken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de kleuterafdeling kan de inhoudelijke invulling van de klasspecifieke streefwoordenschat verruimd worden.
- Meer inzetten op leesplezier en functionele taaltaken kan het leesniveau in de onderbouw gunstig beïnvloeden en het taalvaardigheidsonderwijs in de hele lagere afdeling versterken.
- De leerkrachten van de lagere afdeling kunnen bij technisch lezen meer aandacht hebben voor een specifieke remediëringsmethodiek.
- De begeleiding van kinderen met een specifieke zorgvraag, ontwikkelings- of leerprobleem kan planmatiger en systematischer uitgebouwd worden.
- In beide afdelingen kunnen in alle klassen de ICT-voorzieningen en het geïntegreerde gebruik ervan geoptimaliseerd worden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan een duidelijke en expliciete visie op de evaluatiepraktijk ontwikkelen en de doeltreffendheid van dit proces onderzoeken.
- Het schoolteam kan in het kader van de interne kwaliteitszorg de resultaten van genormeerde en externe toetsen diepgaand analyseren om zo eigen sterktes en zwaktes in kaart te brengen.
- Het kleuterteam kan de functionaliteit en de noodzaak van de vele observaties onderzoeken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De school moet de regelgeving voor de bijdrageregeling correct toepassen zoals aangegeven in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, art.27 gewijzigd bij decreet van 6 juli 2007.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Philippe DECRUYNAERE de inspecteur-verslaggever	Nadine VANWALLEGHEM de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	